

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

УДК 342.95; 351.74

DOI <https://doi.org/10.32782/2078-3566-2026-2-01>

Максим АХРАМСЬВ

начальник Департаменту превентивної діяльності
Національної поліції України

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-7267-2519>

dpd@police.gov.ua

КЛАСИФІКАЦІЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ГРОМАДИ АДМІНІСТРАТИВНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

У статті розглянуто погляди дослідників на класифікацію нормативно-правових актів, що регулюють питання адміністративної діяльності Національної поліції України, та на цій основі пропонуються підходи до класифікації нормативно-правових актів у сфері забезпечення безпеки громади адміністративною діяльністю Національної поліції України. Зазначається, що вся діяльність поліції, повноваження поліцейських та процедурні аспекти реалізації їхніх повноважень та виконання завдань, покладених на поліцію, відбувається виключно відповідно до положень нормативно-правових актів, таким чином, багато в чому ефективність діяльності Національної поліції України залежить не лише від високоякісних кадрів, а й від удалого нормативно-правового забезпечення. Згідно з підходом до групування нормативно-правових актів за напрямками адміністративної діяльності поліції щодо забезпечення безпеки громади відповідно до завдань, що стоять перед поліцією, до класифікації належать такі основні групи нормативно-правових актів: нормативно-правові акти, які визначають повноваження поліції, процедурні аспекти здійснення повноважень, а також правила поведінки у сферах забезпечення публічної безпеки та порядку в громаді, здійснення дозвільно-ліцензійної і контрольно-наглядової діяльності та забезпечення безпеки дорожнього руху. Також запропоновано поділяти нормативно-правові акти на такі, норми яких стосуються адміністративної діяльності поліції із забезпечення безпеки громади; що визначають повноваження органів поліції у сфері ліцензійно-дозвільної діяльності, надання адміністративних послуг, а також контрольно-наглядові повноваження із забезпечення дотримання законодавства щодо правил дозвільної системи, безпеки дорожнього руху в громаді; що визначають адміністративно-юрисдикційні повноваження поліцейських у сфері забезпечення безпеки громади; що визначають організаційно-управлінські аспекти діяльності підрозділів поліції, що забезпечують безпеку громади.

Ключові слова: безпека дорожнього руху, дозвільно-ліцензійна діяльність, контрольно-наглядова діяльність, публічна безпека та порядок у громаді, нормативно-правові акти.

Постановка проблеми. В Україні, яка стримує тривалий час повномасштабну збройну агресію, питання забезпечення безпеки громадян, безпеки громади постає важким, але пріоритетним завданням для Національної поліції України. Ефективність забез-

печення безпеки громади поліцейськими залежить значною мірою від удалого нормативно-правового регулювання діяльності поліцейських, визначення завдань, пріоритетних цілей та шляхів забезпечення досягнення цілей, оскільки Національна поліція України є центральним органом виконавчої влади, який діє виключно відповідно до встановлених законодавством повноважень та визначених процедур. На нашу думку, класифікація нормативно-правових актів за певною сферою та проблематикою дає змогу в подальшому краще опрацювати такі акти у питанні поліпшення нормативно-правового регулювання адміністративної діяльності поліції.

Стан дослідження. Питаннями адміністративної діяльності Національної поліції України, нормативного регулювання зазначеної діяльності у сфері забезпечення безпеки громади у наукових працях займаються дослідники: Д. Афонін, К. Бахчев, О. Бандурка, О. Безпалова, С. Вітвіцький, І. Волокітенко, Н. Дараганова, Д. Денисюк, Д. Дронік, О. Джафарова, В. Крижна, А. Манжула, О. Мердова, С. Миронюк, С. Петков, В. Сокурєнко, С. Шевченко, О. Юнін та ін.

Мета статті – визначити підходи або критерії класифікації нормативно-правових актів у сфері забезпечення безпеки громади адміністративною діяльністю Національної поліції України.

Виклад основного матеріалу. Згідно із Законом України «Про Національну поліцію», Національна поліція України є центральним органом виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку, який діє на основі принципу законності, тобто діє виключно на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України [10]. Таким чином, уся діяльність поліції, повноваження поліцейських та процедурні аспекти реалізації таких повноважень та виконання завдань, покладених на поліцію, мають відбуватися виключно відповідно до положень нормативно-правових актів. Отже, багато в чому ефективність діяльності Національної поліції України залежить не лише від високоякісних кадрів, а й від удалого нормативно-правового забезпечення.

Наголосимо також, що в демократичній правовій державі діяльність поліції не може здійснюватися поза правовими рамками, нормативно-правовий елемент виконує функцію окреслення меж діяльності поліції [9, с. 279, 283; 15, с. 84]. Підкреслюючи важливість нормативно-правового забезпечення регулювання суспільних відносин у сфері повноважень поліції, зазначимо, що нормативно закріплюються: 1) система повноважень поліцейських; 2) форми, види і напрями та допустимі межі поліцейської діяльності; 3) системи об'єктів та предметів правоохоронної діяльності; 4) розподіл функцій між підрозділами поліції та їхніми працівниками; 5) основні положення взаємодії суб'єктів правоохоронної діяльності; 6) юридичний захист інтересів громадян; 7) система заходів юридичного примусу задля забезпечення інтересів суспільства щодо захисту прав і свобод громадян [4, с. 19–20]. Разом із тим виокремимо документи стратегічного або плануючого характеру, які затверджуються нормативно-правовими актами та містять норми про пріоритетні цілі, орієнтири, моделі діяльності поліції на найближчу перспективу.

Доцільно також у питанні розуміння нормативного забезпечення адміністративної діяльності поліції із забезпечення безпеки громади вказати на визначення М. Щирука щодо нормативного закріплення адміністративно-правових інструментів у сфері забезпечення національної безпеки як сукупність нормативно-правових актів різної юридичної сили, що регулюють суспільні відносини у сфері забезпечення національної безпеки і спрямовані на ефективну, своєчасну реалізацію та застосування правоохоронними органами адміністративно-правових інструментів, які спрямовані на запобігання та протидію реальним і потенційним загрозам національній безпеці, на відновлення безпекового середовища, збереження національних цінностей координації з метою реалізації своїх повноважень у сфері забезпечення національної безпеки [17, с. 3–4; 15, с. 87]. Нормативним забезпеченням адмі-

ністративної діяльності поліції із забезпечення безпеки громади виступає сукупність нормативно-правових актів різної юридичної сили, що регулюють суспільні відносини у сфері забезпечення безпеки громади і визначають адміністративно-правовий статус підрозділів поліції (до меж компетенції яких входить забезпечення безпеки громади), види та напрями адміністративної діяльності, повноваження та процесуальні аспекти реалізації повноважень із забезпечення безпеки громади, пріоритетні цілі та завдання, досягнення яких спрямоване на протидію та запобігання загрозам безпеці громади, підвалини взаємодії поліції та громади, інститутів громадянського суспільства щодо забезпечення безпеки громади.

Для висвітлення питання нормативного забезпечення адміністративної діяльності поліції із забезпечення безпеки громади варто спочатку звернути увагу на підходи до класифікації нормативно-правових актів, які регулюють певні суспільні відносини, пов'язані із виконанням Національною поліцією України своїх повноважень. С. Шевченко у своєму дисертаційному дослідженні про адміністративно-правове регулювання поліцейської діяльності щодо забезпечення публічного порядку класифікує нормативно-правові акти за такими підставами: за юридичними властивостями; за органами, що їх видають; за характером компетенції органів, які видають правові акти; за територією дій. У сфері забезпечення публічного порядку С. Шевченко пропонує таку класифікацію: нормативні акти, що визначають правила публічного порядку та/або встановлюють відповідальність за їх порушення; визначають або забороняють певну поведінку осіб у зв'язку з необхідністю забезпечення прав і свобод людини та громадянина, передбачених Конституцією України; нормативні акти, що визначають правовий статус спеціальних суб'єктів, які здійснюють забезпечення публічного порядку, встановлюють гарантії їхньої діяльності у цій сфері; регламентують організацію забезпечення публічного порядку, умови вирішення суперечностей і конфліктів, які виникають у зазначеній галузі; нормативні акти, що визначають засади участі місцевого самоврядування, громадськості та недержавних організацій правоохоронного спрямування у забезпеченні публічного порядку; регулюють питання участі інших суб'єктів у забезпеченні публічного порядку [16, с. 7].

У контексті адміністративної діяльності патрульної поліції О. Мердова та Д. Дронік із масиву нормативно-правових актів розподіляють їх на дві групи: загальні нормативно-правові акти, дія яких поширюється на всі підрозділи Національної поліції України або регулюють суспільні відносини, дотичні до діяльності патрульної поліції; спеціальні нормативно-правові акти, що конкретизують повноваження діяльності підрозділів патрульної поліції. Такі спеціальні акти, своєю чергою, поділяються за такими критеріями: нормативно-правові акти, що визначають контрольні повноваження патрульної поліції; нормативно-правові акти, що визначають дозвільні повноваження патрульної поліції; нормативно-правові акти, що визначають адміністративно-юрисдикційні повноваження зазначених підрозділів; нормативно-правові акти, що визначають повноваження з реалізації заходів адміністративного примусу (на нашу думку, таку групу можна віднести до адміністративно-юрисдикційних); нормативно-правові акти, що визначають організаційно-управлінські аспекти їхньої діяльності [6, с. 58]. За такою логікою можна нормативно-правові акти, норми яких стосуються адміністративної діяльності поліції із забезпечення безпеки громади, поділяти на нормативно-правові акти, що визначають повноваження органів поліції у сфері ліцензійно-дозвільної діяльності, надання адміністративних послуг, а також контрольно-наглядові повноваження із забезпечення дотримання законодавства щодо правил дозвільної системи, безпеки дорожнього руху в громаді; що визначають адміністративно-юрисдикційні повноваження поліцейських у сфері забезпечення безпеки громади; що визначають організаційно-управлінські аспекти діяльності підрозділів поліції, що забезпечують безпеку громади.

І. Бойко серед основних нормативно-правових актів, які регулюють діяльність Національної поліції України, виділяє сім взаємопов'язаних груп: 1) основні конституційні (Конституція України, Декларація про державний суверенітет України); 2) міжнародно-правові

акти (на думку С. Чирика, міжнародно-правові акти можна поділити на всесвітні та регіональні акти, що стосуються прав людини; міжнародні документи, присвячені діяльності поліції та забезпеченню такої діяльності; акти, прийняті міжнародними організаціями, які покликані розробляти стандарти у певній конкретній сфері діяльності поліції, підрозділів поліції [13, с. 9; 14]); 3) кодифіковані закони України та закони України; 4) укази та постанови Верховної Ради України; 5) укази Президента України; 6) постанови, розпорядження Кабінету Міністрів України; 7) накази МВС України [4, с. 20]. Тобто розподіл іде за критеріями юридичної сили, приналежності до національного законодавства чи міжнародних документів та суб'єктів, які приймають акти, та зовнішньою формою.

Колектив авторів на чолі з В. Глуховею наводять у порядку 15 позицій щодо основних нормативно-правових актів, що визначають адміністративну діяльність Національної поліції України: першим актом зазначає Конституцію України; другу позицію займають міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України (загалом вісім міжнародних документів, серед яких – Європейський кодекс поліцейської етики; Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку; Міжнародний пакт про громадянські і політичні права та ін.); третім іде Закон України «Про Національну поліцію»; четвертим – Кодекс України про адміністративні правопорушення; п'ятим – Кримінальний процесуальний кодекс України; шостим – Закон України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей»; сьомим – Закон України «Про попередження насильства в сім'ї»; восьмим – Положення про Міністерство внутрішніх справ України; дев'ятим – Положення про Національну поліцію; десятим – Положення про патрульну службу; одинадцятим – Положення про Департамент превентивної діяльності Національної поліції України; дванадцятим – Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції»; тринадцятим – Наказ МВС «Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції»; чотирнадцятим – Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі»; п'ятнадцятим – Наказ МВС України «Про реалізацію повноважень Національної поліції з видачі та анулювання дозволів» (утратив чинність [1, с. 39]).

Закон України «Про правотворчу діяльність» законодавчо у ст. 19 визначив за юридичною силою ієрархію нормативно-правових актів: 1) Конституція України; 2) чинні міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України; 3) закони України; 4) постанови Верховної Ради України, укази Президента України; 5) постанови Кабінету Міністрів України; 6) накази міністерств; 7) нормативно-правові акти інших державних органів; 8) постанови Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим; 9) акти обласних державних адміністрацій; 10) накази міністерств Автономної Республіки Крим; 11) акти Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій; 12) акти районних державних адміністрацій; 13) акти органів місцевого самоврядування [11].

Д. Беззубов до критеріїв класифікації нормативно-правових актів відносить юридичні властивості адміністративно-правових актів, функціональну роль, область та сферу застосування, дію в просторі, дію в часі, форму вираження, характер компетенції органів, які приймають акт, їх найменування [3, с. 290]. Т. Гуржій поділяє за юридичним змістом та силою, способом прийняття, дією в часі, сферою дії, за способом набуття та припинення дії [5, с. 34]. Р. Розумяк пропонує основною підставою для класифікації нормативно-правових актів відносити юридичну силу документу, суб'єктний склад учасників правотворчості, сферу застосування нормативно-правового акта. Основним критерієм дослідник називає

саме юридичну силу нормативно-правового акта та здійснює основний поділ на законодавчі та підзаконні акти, тому критерій юридичної сили, характеризуючи внутрішні властивості юридичних документів, визначає їхнє місце в загальній системі нормативно-правового забезпечення. Тому дослідник пропонує здійснювати характеристику системи нормативно-правових актів у певній сфері регулювання суспільних відносин залежно від юридичної сили нормативно-правових актів із застосуванням принципу їх поділу на законодавчі та підзаконні [12, с. 100].

М. Цвік та О. Петришин поділяють нормативно-правові акти за п'ятьма основними критеріями, а саме за: юридичною силою (тобто закони та підзаконні акти); суб'єктами правотворчості; обсягом і характером дії (загальної дії та ін.); галузевою належністю (акти адміністративного права тощо); зовнішньою формою вираження (закони, укази, постанови, рішення, положення, накази тощо) [7, с. 281].

Л. Андрусів наводить таку систему нормативно-правових актів саме за ієрархією: «Закони України: 1) Конституція України як Основний закон України та закони про внесення змін до Конституції України; 2) закони України. Підзаконні нормативно-правові акти України: 1) постанови Верховної Ради України нормативно-правового змісту; 2) укази Президента України; 3) постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України; 4) накази міністерств; 5) накази центральних органів виконавчої влади й інші нормативно-правові акти, що ними приймаються, які торкаються прав та обов'язків людини і громадянина; 6) розпорядження голів місцевих державних адміністрацій нормативно-правового змісту; 7) рішення місцевих референдумів нормативно-правового змісту; 8) рішення місцевих рад та їхніх виконавчих органів нормативно-правового змісту; 9) розпорядження сільських, селищних, міських голів, голів районних у містах, обласних рад нормативно-правового змісту; 10) локальні нормативно-правові акти» [2, с. 131].

На нашу думку, варто класифікувати нормативно-правові акти, які регулюють питання забезпечення адміністративної діяльності поліції із забезпечення безпеки громади, не механічно відповідно до юридичної сили документів, а за напрямками адміністративної діяльності поліції або завданнями, які стоять перед такою діяльністю, виконання яких досягає основної мети із забезпечення безпеки громади.

Ми розглядаємо нормативно-правові акти, що стосуються забезпечення адміністративної діяльності поліції із забезпечення безпеки громади відповідно до їх поділу за юридичною силою та відповідно до того, норми яких актів регулюють відносини відповідно до виконання завдань із забезпечення безпеки громади.

Окремо варто виділити Конституцію України, яка є Законом України найвищої юридичної сили. Зауважимо, що наша Конституція є великим цивілізаційним надбанням, її дух та норми про права і свободи людини відповідають найкращим надбанням західної цивілізації у питанні побудови правової демократичної держави. Але необхідно здійснити значний обсяг роботи для Української держави та суспільства, щоб побудувати справедливую правову демократичну державу. Норми, які містяться в Конституції, прямо впливають й на філософію взаємодії поліції та громадян в громаді, саме тому ми їм приділяємо значну увагу. У ст. 3 Конституції України вказано, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, а права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави [8]. Безпека людини виступає однією із найвищих соціальних цінностей у нашій державі, саме тому забезпечення безпеки громади – це в першу чергу про діяльність поліції зі створення безпечного середовища для громадян у сенсі представників громади, а не для забезпечення пріоритету безпеки органів державної влади і представників титульної партії, як це було у Радянському Союзі, де громадяни були скоріше для партії ресурсом для досягнення цілей, аніж найвищою соціальною цінністю.

Висновки. На основі проведеного дослідження ми можемо навести такі тези щодо класифікації нормативно-правових актів у сфері забезпечення безпеки громади адміністративною діяльністю Національної поліції України:

1. Згідно з підходом до групування нормативно-правових актів за напрямками адміністративної діяльності поліції щодо забезпечення безпеки громади відповідно до завдань, що стоять перед поліцією у цьому контексті, можна виділити такі основні групи нормативно-правових актів:

- нормативно-правові акти, які визначають повноваження поліції із забезпечення та підтримання публічної безпеки та порядку в громаді, регламентують організацію забезпечення публічної безпеки та порядку в громаді, процедурні аспекти здійснення адміністративно-юрисдикційної діяльності та визначають правила публічної безпеки і порядку й встановлюють відповідальність за порушення таких правил;

- нормативно-правові акти, які визначають повноваження поліції щодо здійснення нею дозвільно-ліцензійної та контрольно-наглядової діяльності, а саме надання адміністративних послуг та нагляд за дотриманням законодавства щодо дотримання правил дозвільної системи, регламентують процесуальні аспекти здійснення дозвільно-ліцензійної та контрольно-наглядової діяльності (через відповідні провадження), а також визначають правила, яких мають дотримуватися суб'єкти набуття специфічних прав, пов'язаних із дозвільно-ліцензійною системою, та встановлюють відповідальність за порушення норм і правил, пов'язаних із дозвільно-ліцензійною системою;

- нормативно-правові акти, які визначають повноваження поліції щодо забезпечення безпеки дорожнього руху, визначають правила, яких мають дотримуватися учасники дорожнього руху, та встановлюють відповідальність за порушення правил дорожнього руху.

2. Також можна поділяти нормативно-правові акти на акти, норми яких стосуються адміністративної діяльності поліції із забезпечення безпеки громади; що визначають повноваження органів поліції у сфері ліцензійно-дозвільної діяльності, надання адміністративних послуг, а також контрольно-наглядові повноваження із забезпечення дотримання законодавства щодо правил дозвільної системи, безпеки дорожнього руху в громаді; що визначають адміністративно-юрисдикційні повноваження поліцейських у сфері забезпечення безпеки громади; що визначають організаційно-управлінські аспекти діяльності підрозділів поліції, що забезпечують безпеку громади.

Список використаних джерел

1. Адміністративна діяльність Національної поліції : навчальний посібник / кер. авт. кол. В. А. Глуховець. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 248 с.
2. Андрусів Л. Теоретико-правові засади системи нормативно-правових актів. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 4. С. 128–131.
3. Беззубов Д. О. Суспільна безпека (організаційно-правові засади забезпечення) : монографія. Київ : Леся, 2013. 452 с.
4. Бойко І. Правове регулювання поліцейської діяльності в Україні. *Наука і правоохорона*. 2017. № 2. С. 17–24.
5. Гуржій Т. О. Адміністративне право України : навчальний посібник. Київ : КНТ ; Харків : Бурун і К., 2011. 689 с.
6. Дронік Д. С., Мердова О. М. Адміністративно-правові засади діяльності патрульної поліції в Україні : монографія. Київ : Дакор, 2023. 252 с.
7. Загальна теорія держави й права : підручник / М. В. Цвік та ін. ; за ред. М. В. Цвіка, О. В. Петришина. Харків : Право, 2009. 584 с.
8. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
9. Отчак Н. Правове регулювання адміністративної діяльності поліції щодо забезпечення прав і свобод громадян в Україні. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 6. С. 279–282.

10. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
11. Про правотворчу діяльність : Закон України від 24.08.2023 № 3354-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#Text>.
12. Розумяк Р. В. Адміністративно-правове забезпечення права поліцейських на відпочинок : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Кропивницький, 2023. 235 с.
13. Чирик С. В. Принципи адміністративної діяльності патрульної поліції : автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.07. Запоріжжя, 2018. 22 с.
14. Чирик С. В. Принципи адміністративної діяльності патрульної поліції : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2018. 267 с.
15. Шевченко В. М. Адміністративно-правові інструменти здійснення превентивної діяльності Національною поліцією України : дис. ... д-ра філософії : 081. Харків, 2024. 251 с.
16. Шевченко С. І. Адміністративно-правове регулювання поліцейської діяльності щодо забезпечення публічного порядку : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Дніпро, 2018. 22 с.
17. Щирик М. О. Адміністративно-правові інструменти забезпечення національної безпеки правоохоронними органами : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2022. 276 с.

References

1. Administrativna diyalnist Natsionalnoyi politsiyi [Administrative activity of the National Police] : navch. posib. / Kol. avt. ; ker. avt. kol. k.yu.n., zasl. yuryst Ukrayiny V. A. Hlukhoverya. Dnipro : Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav, 2017. 248 p. [in Ukr.].
2. Andrusiv, L. (2017) Teoretyko-pravovi zasady systemy normativno-pravovykh aktiv [Theoretical and legal principles of the system of regulatory legal acts]. *Pidpryyemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. № 4, pp. 128–131. [in Ukr.].
3. Bezzubov, D. O. (2013) Suspilna bezpeka (orhanizatsiyno-pravovi zasady zabezpechennya) [Public security (organizational and legal principles of provision)] : monohraf. Kyiv : MP «Lesya», 452 p. [in Ukr.].
4. Boyko, I. (2017) Pravove rehulyuvannya politseyskoyi diyalnosti v Ukraini [Legal regulation of police activity in Ukraine]. *Nauka i pravookhorona*. № 2, pp. 17–24. [in Ukr.].
5. Hurzhiy, T. O. (2011) Administrativne pravo Ukrainy [Administrative law of Ukraine] : navch. posib. Kyiv : KNT; Kharkiv : Burun i K., 689 p. [in Ukr.].
6. Dronik, D. S., Merdova, O. M. (2023) Administrativno-pravovi zasady diyal'nosti patrol'noyi politsiyi v Ukraini [Administrative and legal principles of patrol police activity in Ukraine] : monohraf. Kyiv : VD «Dakor», 252 p. [in Ukr.].
7. Zahalna teoriya derzhavy y prava [General theory of state and law] : pidruch. / M. V. Tsvik, O. V. Petryshyn, L. V. Avramenko ta in. ; za red. d-ra yuryd. nauk, prof., akad. APrN Ukrainy M. V. Tsvika; d-ra yuryd. nauk, prof., akad. APrN Ukrainy O. V. Petryshyna. Kharkiv : Pravo, 2009. 584 p. [in Ukr.].
8. Konstytutsiya Ukrainy [Constitution of Ukraine] : Zakon Ukrainy vid 28.06.1996 № 254k/96-VR. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>. [in Ukr.].
9. Otchak, N. (2018) Pravove rehulyuvannya administrativnoyi diyal'nosti polititsiyi shchodo zabezpechennya prav i svobod hromadyan v Ukraini [Legal regulation of administrative activities of the police in ensuring the rights and freedoms of citizens in Ukraine]. *Porivnyalno-analitychne pravo*. № 6, pp. 279–282. [in Ukr.].
10. Pro Natsionalnu politsiyu [On the National Police] : Zakon Ukrainy vid 02.07.2015roku № 580-VIII. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>. [in Ukr.].
11. Pro pravotvorchu diyalnist [On law-making activities] : Zakon Ukrainy vid 24.08.2023 № 3354-IX. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#Text>. [in Ukr.].
12. Rozumyak, R. V. (2023) Administrativno-pravove zabezpechennya prava politseyskykh na vidpochynok [Administrative and legal support of the right of police officers to rest] : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.07 / Donetskyy derzh. un-t vnutr. sprav. Kropyvnytsky, 235 p. [in Ukr.].
13. Chyryk, S. V. (2018) Pryntsypy administrativnoyi diyalnosti patrolnoyi politsiyi [Principles of administrative activity of patrol police] : avtoref. dys... kand. yuryd. nauk : 12.00.07 / Zaporiz'kyy natsional'nyy universytet. Zaporizhzhya, 22 p. [in Ukr.].
14. Chyryk, S. V. (2018) Pryntsypy administrativnoyi diyalnosti patrolnoyi politsiyi [Principles of administrative activity of patrol police] : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.07 / Zaporizkyy natsionalnyy universytet. Zaporizhzhya, 267 p. [in Ukr.].

15. Shevchenko, V. M. (2024) Administratyvno-pravovi instrumenty zdiysnennya preventyvnoyi diyalnosti Natsionalnoyu polityeyu Ukrainy [Administrative and legal instruments for the implementation of preventive activities by the National Police of Ukraine] : dys. ... d-ra filosofiyi: 081 Pravo / Khark. nats. un-t vnutr. sprav. Kharkiv, 251 p. [in Ukr.].

16. Shevchenko, S. I. (2018) Administratyvno-pravove rehulyuvannya polityeyskoyi diyalnosti shchodo zabezpechennya publichnoho poriadku [Administrative and legal regulation of police activities in relation to ensuring public order] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.07 / Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav. Dnipro, 22 p. [in Ukr.].

17. Shchyruk, M. O. (2022) Administratyvno-pravovi instrumenty zabezpechennya natsionalnoyi bezpeky pravookhoronnymy orhanamy [Administrative and Legal Instruments for Ensuring National Security by Law Enforcement Agencies] : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.07 / Pryvatna ustanova «Naukovodoslidnyy instytut publichnoho prava». Kyiv, 276 p. [in Ukr.].

ABSTRACT

Maksym Akhrameyev. Classification of regulatory in providing public safety by administrative activities of the National Police of Ukraine

The article examines the views of researchers on the classification of regulatory legal acts regulating the issues of administrative activity of the National Police of Ukraine and on this basis proposes approaches to the classification of regulatory legal acts in the field of ensuring community security by the administrative activity of the National Police of Ukraine. It is noted that all police activities, the powers of police officers and the procedural aspects of the implementation of their powers and the performance of tasks assigned to the police, occur exclusively in accordance with the provisions of regulatory legal acts, thus the effectiveness of the activities of the National Police of Ukraine largely depends not only on high-quality personnel, but also on successful regulatory legal support. In accordance with the approach to grouping regulatory legal acts by areas of administrative police activity in ensuring community safety in accordance with the tasks facing the police, the following main groups of regulatory legal acts were allocated for classification: regulatory legal acts that determine the powers of the police, procedural aspects of the exercise of powers, as well as rules of conduct in the areas of ensuring public safety and order in the community, carrying out licensing and control and supervision activities, and ensuring road safety. It is also proposed to divide regulatory legal acts into those whose norms relate to the administrative activities of the police in ensuring community safety; that determine the powers of police bodies in the field of licensing and permitting activities, the provision of administrative services, as well as control and supervision powers to ensure compliance with legislation on the rules of the permit system, road safety in the community; that determine the administrative and jurisdictional powers of police officers in the field of ensuring community safety; that determine the organizational and managerial aspects of the activities of police units that ensure community safety.

Key words: *road safety, permitting and licensing activities, control and supervision activities, public safety and order in the community, regulatory.*

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

*Дата першого надходження статті до видання: 24.05.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 20.06.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 28.08.2026*